

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства енергетики
України

_____ 2022 року № _____

Міністр енергетики України

_____ Герман ГАЛУЩЕНКО

**КОДЕКС КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ
АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОПЕРАТОР РИНКУ»**

Київ -2022 р.

UB
Міністерство енергетики України
№26/1.2-18.7-5713 від 28.04.2022
КЕП: Власенко Ю. М. 28.04.2022 12:06
3ED5083160DVC59B040000093AB07004B061300
Сертифікат дійсний з 25.05.2021 16:21 до 25.05.2022 16:21

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Кодекс корпоративного управління акціонерного товариства «Оператор ринку» (далі – Кодекс) розроблено відповідно до законів України «Про управління об'єктами державної власності», «Про акціонерні товариства» та Керівних принципів Організації Економічного співробітництва та Розвитку з корпоративного управління для юридичних осіб з державною участю, Статуту акціонерного товариства «Оператор ринку» (далі – Статут).

1.2. Скорочення, що вживаються в цьому Кодексі, мають значення, визначені Статутом, якщо інакше не передбачено цим Кодексом.

1.3. Цей Кодекс, крім системи корпоративного управління, що діє в акціонерному товаристві «Оператор ринку» (далі – Товариство), також передбачає напрямки для подальшого розвитку корпоративного управління з принципами, закріпленими в цьому Кодексі.

1.4. Корпоративне управління являє собою систему відносин між органами управління Товариства, такими як Загальні збори, Наглядова рада, Ревізійна комісія та Генеральний директор, створену з метою забезпечення ефективної діяльності Товариства, включаючи визначення стратегічних цілей діяльності Товариства, шляхів їх досягнення та контроль за їх реалізацією.

1.5. Впровадження Кодексу спрямоване на підвищення корпоративної культури та впровадження ефективної моделі управління Товариством.

1.6. Товариство вважає, що наявність якісної, прозорої та дієвої системи корпоративного управління, яка базується на зазначених у цьому Кодексі, має великий вплив на підвищення його ринкової капіталізації та ефективності роботи, сприяє прибутковості та фінансовій стабільності, збільшенню довіри з боку акціонерів, кредиторів, потенційних інвесторів і громадськості, побудові довготривалої співпраці з контрагентами Товариства, органами влади і суспільством в цілому.

1.7. Товариство усвідомлює свою відповідальність перед суспільством в цілому при здійсненні Товариством діяльності, так як розвиток Товариства сприятиме зростанню національного добробуту.

2. ПРИНЦИПИ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ПРИ УПРАВЛІННІ ТОВАРИСТВОМ

2.1. Управління корпоративними правами держави Товариства у розмірі 100% його статутного капіталу здійснює Міністерство енергетики України (далі – Міністерство, Акціонер).

2.2. **Держава у ролі власника.** Міністерство діє в якості інформованого і активного власника, забезпечуючи тим самим, щоб управління Товариством здійснювалося на основі прозорості та підзвітності і з високим ступенем професіоналізму та ефективності.

Міністерство забезпечує та сприяє відповідності діяльності Товариства загальноприйнятним корпоративним нормам.

Міністерство забезпечує повну операційну незалежність Товариства, утримується від втручання в управління Товариства, крім реалізації своїх прав як Акціонера Товариства в межах корпоративних прав, що належить державі.

Міністерство забезпечує невтручання в діяльність Генерального директора та Наглядової ради і поважає їх незалежність. У взаємовідносинах з Генеральним директором та Наглядовою радою Міністерство діє виключно як Акціонер Товариства, не застосовуючи свої владні повноваження. До основних обов'язків Міністерства, як власника акцій, входять:

- участь у Загальних зборах і ефективне здійснення свого права голосу;
- сприяння у створенні Наглядової ради, де більшість членів становитимуть незалежні члени (директори), сприяння у диверсифікації складу Наглядової ради, недопущення обмеження повноважень Наглядової ради;
- забезпечення прозорого процесу обрання Генерального директора;
- забезпечення у разі необхідності удосконалення системи звітності, що дозволяє Акціонеру Товариства вести регулярний моніторинг, перевірку і оцінку результатів діяльності Товариства з державною участю, а також нагляд і моніторинг щодо дотримання стандартів корпоративного управління;
- контроль за розкриттям Товариством інформації, що підлягає публічному розкриттю, а також розкриттю Акціонеру Товариства;
- підтримка постійного діалогу із незалежним аудитором (аудиторською фірмою) Товариства та Державною аудиторською службою;
- створення та послідовне дотримання чіткої політики виплати винагороди членам Наглядової ради та Генеральному директору, яка сприятиме довго- і середньостроковим інтересам Товариства та дасть можливість залучати і мотивувати кваліфікованих фахівців.

2.3. Товариство здійснює свою діяльність в однорідному та конкурентному середовищі, що забезпечує конкуренцію на ринку. Міністерство не сприяє діяльності Товариства, яка направлена на монополізацію ринків та не використовує свої владні повноваження для отримання Товариством економічних переваг при здійсненні Товариством своєї господарської діяльності (включаючи, але не виключно, звільнення від дотримання загального законодавства та податкового законодавства, отримання вигоди з будь-якої опосередкованої фінансової підтримки).

2.4. Політика управління корпоративними правами держави Товариства, будується на принципах, що державні органи не мають права втручатися в діяльність Товариства (крім реалізації Міністерства своїх повноважень як Акціонера Товариства), а Товариство не має права у будь-який спосіб підтримувати та спонсорувати будь-яку політичну діяльність.

Наглядова рада Товариства повинна розробляти та у разі необхідності, вносити зміни, здійснювати моніторинг програм або заходів щодо забезпечення внутрішнього контролю, включаючи ті, які сприяють запобіганню шахрайства та корупції. Вони повинні бути засновані на нормативно-правових актах України, відповідати міжнародним зобов'язанням і застосовуватися Товариством та філіями, представництвами, відділеннями та іншими відокремленими

підрозділами, які не є юридичними особами, а також дочірніми підприємствами (юридичні особи, єдиним засновником та власником яких є Товариство).

Товариство у своїй роботі чітко дотримується високих стандартів відповідальної ділової поведінки.

2.5. Товариство дотримується високих стандартів прозорості інформації, відповідно до вимог законодавства, розкриваючи інформацію в обсязі не меншому ніж компанії приватного сектору. Під час ведення бухгалтерського обліку Товариство дотримується міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Річна фінансова звітність Товариства повинна в обов'язковому порядку проходити незалежний зовнішній аудит, заснований на стандартах високої якості. Реалізація окремих процедур здійснення державного контролю не замінює собою проведення незалежного зовнішнього аудиту.

3. СТРУКТУРА КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

3.1. З метою досягнення збалансованості між органами управління та контролю, чіткого розподілу повноважень і розмежування їх повноважень та відповідальності, а також для захисту прав Акціонера, Товариством запроваджено чітку та прозору структуру корпоративного управління.

3.2. Органами управління Товариством відповідно до Статуту Товариства є:

- Загальні збори;
- Наглядова рада;
- Ревізійна комісія;
- Виконавчий орган – Генеральний директор.

Склад і порядок обрання (призначення) органів управління Товариства визначаються законодавством України, Статутом та відповідними положеннями Товариства.

3.3. **Загальні збори.** Вищим органом управління Товариства є Загальні збори. Повноваження та функції Загальних зборів, передбачені Статутом Товариства та законодавством України, здійснюються одноосібно єдиним Акціонером Товариства – державою в особі Міністерства енергетики України.

Рішення Акціонера з питань, що належать до компетенції Загальних зборів, оформлюється письмово (у формі наказу), і таке рішення має статус протоколу Загальних зборів Товариства.

Товариство забезпечує Акціонеру доступ до документів та інформації про Товариство згідно з вимогами законодавства України.

Акціонер забезпечує операційну незалежність Товариства і утримується від втручання в управління Товариства, крім реалізації своїх прав Акціонера та в межах, визначених законодавством і Статутом Товариства.

Міністерство як суб'єкт управління корпоративними правами держави в статному капіталі Товариства має дотримуватись таких принципів:

- рішення Міністерства стосовно Товариства мають бути обґрунтованими, відповідати принципам неупередженості, добросовісності, розсудливості, прозорості, недискримінації та своєчасності;

- дотримання принципу операційної автономності: заборони незаконного втручання Міністерства, його посадових осіб у господарську (операційну) діяльність Товариства;

- забезпечення прозорості діяльності Товариства, контроль за якістю звітування Товариством про свою діяльність відповідно до вимог законодавства, встановлення систем звітування, які дають змогу Міністерству здійснювати оперативний моніторинг та оцінку діяльності Товариства, розкриття Товариством фінансової та нефінансової інформації, у тому числі щодо діяльності його органів управління.

3.4. Наглядова рада. Наглядова рада є колегіальним органом, що здійснює захист прав Акціонера, і в межах компетенції, визначеної Статутом та законодавством, здійснює управління Товариством, а також контролює та регулює діяльність Генерального директора.

Наглядова рада усвідомлює свою відповідальність перед Акціонером Товариства, сумлінно і компетентно виконує свої обов'язки з управління Товариством та контролю за його діяльністю, забезпечуючи не тільки збереження, а й збільшення вартості активів Товариства, захист і можливість реалізації Акціонером своїх прав.

З метою ефективного управління майном Товариства, а також контролю за діяльністю Генерального директора, Наглядова рада наділена значними управлінськими та контрольними функціями, визначеними Статутом Товариства.

Наглядова рада має право призначати і звільняти з посади Генерального директора, а також затверджувати положення про винагороду Генерального директора, що відповідатиме довгостроковим інтересам Товариства.

Компетенція, порядок роботи, права, обов'язки та відповідальність Наглядової ради визначається законодавством України та Статутом.

Наглядову раду очолює Голова Наглядової ради, який забезпечує ефективну організацію діяльності Наглядової ради та її взаємодію з іншими органами та посадовими особами Товариства. Голова Наглядової ради відповідальний за ефективність проведення засідань Наглядової ради та взаємодію з іншими членами Наглядової ради.

Члени Наглядової ради виконують свої обов'язки добросовісно, чесно та виключно в інтересах Товариства та його Акціонера, не розголошують інформацію з обмеженим доступом, яка стала відомою їм у зв'язку з виконанням функцій члена Наглядової ради, а також не використовують її у своїх інтересах або в інтересах третіх осіб.

З метою здійснення ефективного загального керівництва та контролю за фінансово-господарською діяльністю Товариства, а також належного виконання Наглядовою радою своїх обов'язків, члени Наглядової ради повинні мати належну професійну придатність, кваліфікацію, освіту, досвід та ділову

репутацію. Вимоги до членів Наглядової ради встановлюються законодавством України та положенням про принципи формування Наглядової ради.

Для забезпечення об'єктивного та неупередженого контролю за діяльністю Генерального директора та забезпечення ефективного управління в інтересах усіх акціонерів до складу Наглядової ради обираються незалежні члени (директори), кількість яких становить більшість членів Наглядової ради Товариства.

Наглядова рада щороку проводить належним чином структуровану оцінку результатів своєї діяльності та ефективності.

3.5. Комітети Наглядової ради. Для підвищення ефективності своєї діяльності та для попереднього розгляду окремих питань, які потребують більш детального вивчення, Наглядова рада має право створювати постійні чи тимчасові комітети з числа членів Наглядової ради. Комітети не є органами Товариства. Комітети Наглядової ради мають право залучати для фахових консультацій юристів, фінансових та інших експертів за рішенням відповідного комітету.

Комітети утворюються рішенням Наглядової ради. Рішення про утворення комітетів та про перелік питань, що передаються їм для вивчення і підготовки, приймаються Наглядовою радою.

Кожен комітет має своє положення про комітет, яке затверджується Наглядовою радою. Положення про комітет обов'язково містить перелік питань, що належать до повноважень такого комітету.

Наглядова рада приймає рішення з питань, що належать до компетенції відповідних комітетів, виключно на підставі і в межах пропозицій відповідного комітету. Якщо Наглядова рада відхилила пропозицію комітету, вона зазначає мотиви свого рішення і передає його відповідному комітету для повторного розгляду.

У випадку повторного відхилення пропозиції комітетів, Наглядова рада має право прийняти рішення, що виходить за межі пропозицій відповідних комітетів.

3.6. Корпоративний секретар. Корпоративний секретар є особою, яка відповідає за взаємодію Товариства з Акціонерами, органами управління Товариства та інвесторами. Корпоративний секретар обирається та відзивається Наглядовою радою за пропозицією Голови Наглядової ради.

Повноваження, функції, права та обов'язки Корпоративного секретаря, а також кваліфікаційні вимоги до особи, яка обирається Корпоративним секретарем, порядок призначення та відзиву з посади Корпоративного секретаря, його винагороди, відповідальності та інші питання діяльності Корпоративного секретаря Товариства визначаються в положенні про Корпоративного секретаря, яке затверджується рішенням Наглядової ради.

Наглядова рада, Генеральний директор та інші органи і посадові особи Товариства зобов'язані надавати Корпоративному секретарю на його вимогу вчасну та достовірну інформацію, необхідну для виконання покладених на нього обов'язків.

3.7. Генеральний директор. Керівництво поточною діяльністю Товариства здійснює одноособово Генеральний директор, який обирається та повноваження якого припиняються Наглядовою радою.

Генеральний директор підзвітний Загальним зборам і Наглядовій раді, організовує виконання їх рішень. Компетенція, порядок роботи, права, обов'язки та відповідальність Генерального директора визначається законодавством України та Статутом Товариства.

Генеральний директор, головною метою якого є сумлінне та компетентне виконання обов'язків із здійснення управління поточною діяльністю Товариства, що забезпечує довгострокову прибутковість та інвестиційну привабливість Товариства, усвідомлює свою відповідальність перед Акціонером.

3.8. Ревізійна комісія. Для проведення перевірки фінансово-господарської діяльності Товариства Загальні збори можуть обирати Ревізійну комісію.

Завдання Ревізійної комісії полягає у здійсненні планових та позапланових перевірок фінансово-господарської діяльності Товариства, його відокремлених підрозділів, а також службових розслідувань за фактами виявлених порушень. Ревізійна комісія діє на підставі Статуту Товариства та законодавства України.

3.9. Комунікація між органами управління та/або контролю Товариства. Здійснення комунікації між органами управління та/або контролю Товариства здійснюється шляхом направлення відповідним органом Товариства чи його посадовою особою запиту до іншого органу Товариства. Такий запит передається від одного органу управління та/або контролю Товариства до іншого органу через Корпоративного секретаря. Аналогічно відбувається і доведення до відома органів Товариства рішень інших органів Товариства.

4. ЛОЯЛЬНІСТЬ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

4.1. Посадові особи органів Товариства, усвідомлюючи свою роль в управлінні та контролі діяльності Товариства, мають:

- добросовісно та розумно діяти в найкращих інтересах Товариства;
- розкривати інформацію про наявність у них конфлікту інтересів стосовно будь-якого рішення (правочину) Товариства;
- не використовувати у власних інтересах ділові можливості Товариства (будь-які ділові зв'язки Товариства, всі належні Товариству майнові та немайнові права, ділові пропозиції Товариству від третіх осіб, тощо).

4.2. Відповідальність посадових осіб визначається відповідно до вимог законодавства України.

5. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ

5.1. Відповідно до вимог законодавства України в Товаристві створюється система внутрішнього контролю, яка спрямована на забезпечення порядку здійснення і досягнення цілей внутрішнього контролю Товариства.

5.1.1. Метою запровадження системи внутрішнього контролю Товариства є створення внутрішнього механізму захисту від потенційних помилок,

порушень, втрат та збитків, для забезпечення надійності, законності, ефективності, а також безпеки діяльності Товариства в цілому.

5.2. Товариство забезпечує функціонування системи внутрішнього контролю шляхом:

- контролю посадових осіб органів Товариства за дотриманням законодавства України та внутрішніх нормативних актів Товариства;
- розподілу обов'язків під час здійснення діяльності Товариства;
- контролю за інформаційною безпекою та обміном інформацією;
- впровадження процедур внутрішнього контролю;
- проведення моніторингу системи внутрішнього контролю;
- впровадження процедур внутрішнього аудиту.

5.3. У Товаристві має бути створена та функціонувати Служба внутрішнього аудиту Товариства або діяти внутрішній аудитор. Запровадження та ліквідація посади внутрішнього аудитора Товариства або Служби внутрішнього аудиту Товариства віднесено до компетенції Наглядової ради. Крім того, до повноважень Наглядової ради віднесено:

- призначення на посаду та звільнення з посади внутрішнього аудитора Товариства, призначення на посади та звільнення осіб з посад Служби внутрішнього аудиту Товариства;
- визначення організаційної структури Служби внутрішнього аудиту Товариства;
- затвердження умов трудових договорів, що укладаються з працівниками Служби внутрішнього аудиту (з внутрішнім аудитором), включаючи голову, встановлення розміру їхньої винагороди, у тому числі заохочувальних та компенсаційних виплат.

5.4. Внутрішній аудитор/Служба внутрішнього аудиту Товариства звітують та підконтрольні Наглядовій раді.

6. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ТА ПРОЗОРИСТЬ

6.1. Інформація про Товариство розкривається відповідно до вимог законодавства та Статуту з періодичністю, що забезпечує своєчасне повідомлення про суттєві зміни, що стосуються діяльності Товариства.

6.2. Інформаційна політика Товариства спрямована на якісне та прозоре управління Товариством відповідно до міжнародних стандартів, досягнення найбільш повної реалізації прав Акціонера на отримання інформації. Інформаційна політика Товариства визначається з урахуванням законодавчих вимог до Товариства щодо захисту конфіденційної інформації та комерційної таємниці.

6.3. Найпоширенішим засобом розкриття інформації про Товариство є публічний річний звіт, а також розкриття інформації на вебсайті Товариства.

7. ЕТИКА

Товариство дотримується основних правил етичної поведінки по відношенню до Акціонера, постачальників, клієнтів, працівників, держави,

місцевих громад та навколишнього середовища. Основні правила етичної поведінки визначаються у відповідному локальному акті Товариства.

Норми відповідного локального акту застосовуються і є обов'язковими для Наглядової ради, Ревійної комісії, Виконавчого органу і працівників Товариства. Наглядова рада і Виконавчий орган здійснюють контроль та оцінюють ефективність зазначеного вище акту.

8. ПЕРЕХІДНІ ТА ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Цей Кодекс затверджується рішенням Загальних зборів Товариства.

8.2. Товариство вдосконалює норми Кодексу відповідно до вимог сучасних стандартів світової та вітчизняної практики корпоративного управління, шляхом внесення до нього змін (викладання Кодексу в новій редакції), які затверджуються рішенням Загальних зборів Товариства та підлягає опублікуванню на вебсайті Товариства.

8.3. У випадку внесення змін до законодавства України та у разі розбіжностей між нормами таких нормативно-правових актів та нормами цього Кодексу, цей Кодекс застосовується в частині, що не суперечить нормам таких нормативно-правових актів.
